

תזרת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שיחות מוסר והדרכה בפרשת השבוע
מיוסדות על שיעוריו, ספריו, וכתבי תלמידיו

יום הכיפורים
"זכרנו לחיים" - מה הם החיים?

להנצחה להצלחה, לרפו"ש ולע"נ
צרו קשר: 02-9665295 | ey@torasavigdor.org

תשרי תשפ"ז

שמואל אריה בן רחל בתיה
אורה בת שושנה חוה
ישראל אליה בן שושנה חוה
להצלחה בכל העניינים

ואלה יעמדו על הברכה

כסליו

חשון

בעילום שם
להצלחת התורם ומשפחתו
ברוחניות ובגשמיות

תשרי

שמואל אריה בן רחל בתיה
אורה בת שושנה חוה
ישראל אליה בן שושנה חוה
להצלחה בכל העניינים

אדר

שבט

טבת

סיון

אייר

לע"נ
מיכאל (מייקל) בן משה
ומרים (מלי)
בסו

ניסן

אלול

אב

תמוז

ניתן להזמין את העלון
לתיבת הדואר
במחיר סמלי של

20 ₪ לחודש

לתרומה להפצת תורתו של
הרב אביגדור מילר זצ"ל

אצל הנציג
המוקומי

בטלפון
02-9665295

בנדירים
פלוס

להצטרפות לקו התוכן של תורת אביגדור: 073-302-1754

חוברת מס' 330

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

יום הכיפורים

”זכרנו לחיים” – מה הם החיים?

תוכן עניינים

א' – חפצים בחיים בעולם הזה – 3

ב' – חפצים בחיי הנצח – 9

ג' – חפצים בקדושת החיים – 13

א' – חפצים בחיים בעולם הזה

מי האיש החפץ חיים?

במהלך עשרת ימי תשובה, מספר פעמים ביום, מחלים אנו את פני המלך ומבקשים: “זכרנו לחיים” ו”כתבנו בספר החיים”. זהו אחד הנושאים החשובים שבהם אנחנו עוסקים בימים אלו. ענין זה הוא בכלל תשובתנו, שאנחנו משתוקקים לזכות לריצוי בעיני ה' ולזכות לכפרה לא רק בעולם הבא, אלא כאן ועכשיו. אנחנו מעוניינים מאוד בשנה נוספת כאן בעולם הזה. וזה יהיה הנושא שלנו היום: ‘חיים’.

בפתח דברינו נביא פסוק המוכר לכולם. דוד המלך דיבר אל שומעי לקחו, אל תלמידיו, ואמר: “מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים” (תהילים לד, יג). ומיד אנחנו שמים לב לחידוש

בדבריו: "חפץ חיים!" שמעתם? צריך **לחפץ** בחיים!

בעבר הייתי הולך בשדרות 'אושען פארקווי' והייתי רואה אדם, יהודי שומר תורה ומצוות, שנהג לשבת בפתח בנין המגורים ולעשן סיגריה. כל פעם שהייתי עובר לידו הוא היה מעשן. יום אחד ניגשתי אליו ואמרתי לו: "אם תפסיק לעשן, תחיה חיים ארוכים יותר".

ומה הוא אומר לי? "למי אכפת לחיות?"

כששמעתי את זה, הלכתי משם.

מסוכן מאוד להצהיר הצהרות חסרות-אחריות כגון אלו. הקב"ה שומע את זה.

"לא אכפת לך?" הוא אומר, "אז למה שלי יהיה אכפת?"

תוכנית שנתית

נמצא אפוא שהשלב הראשון בתוכנית שלנו, התנאי המקדים לבקשת חיים, הוא להיות **חפץ בחיים**. איננו אמורים להישאר אדישים ו'פרווה' לענין. עלינו **לחפץ** בחיים. ולא רק בימים אלו, אלא כל הזמן. עלינו לבקש מה' כל הזמן: "אנא, תן לי חיים!"

כאשר אנחנו נופלים על אפינו בתפילת תחנון, אנו מתחננים לחיים. יש שחושבים שנופלים אפים כדי לחטוף תנומה קלה. לא ולא! אנחנו זועקים אל ה': "חַלְצָה נַפְשִׁי!" - הצילני! אני רוצה להמשיך לחיות.

כאשר אנחנו מבקשים בתפילת מעריב: "ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום", אנחנו מבקשים חיים. אנחנו מתפללים על תאונות שלא יארעו לנו חלילה.

התאונות הללו ממתינות בדרכים. מעשה ביהודי שומר תורה משגשג, יהודי צעיר, שטרם מלאו לו חמישים. הוא חזר מהעבודה ברכב - מדובר בנהג טוב, יוצא מן הכלל - כאשר פתאום גוש ענק של בטון התנתק מהגשר שמעליו ומחץ את רכבו. הוא נהרג בו במקום ל"ע.

יש מחלות, כל מיני נגעים. וגם אם אתה צעיר ובריא, ובכלל עוד לא חושב על לעזוב את העולם; אתה בטוח שנשארו לך עוד חמישים שישים שנה לפחות לחיות, כך שאין לך מה לדאוג - לא! זה בכלל לא בטוח! יש יהודי בשכונתנו, יהודי צעיר, עוד לא בן ארבעים, שנפטר בפתאומיות, ללא שאיש ציפה לכך.

אין ערובות

גם ילדים. היה ילד שהכרתי, נער בן ארבע-עשרה, בן כיתתי - אני עוד זוכר את שמו. הוא היה נער חסון ובריא. יום אחד הוא יצא לחצר לשחק. היה זה יום חם,

וכעבור זמן מה הוא נכנס פנימה ושתה מים קרים מהברז, וחלה בדלקת ריאות. דלקת ריאות משתיית מים! והוא נפטר למחרת. אנחנו שומעים סיפורים שוב ושוב. עלינו להתפלל אפוא על החיים כל הזמן. כמו שאמר דוד המלך ע"ה: "תְּחִי נַפְשִׁי" (תהילים קיט, קעה) - דוד עסק כל הזמן בבקשות אלו: "ה', תן לי עוד יום של חיים!". בסתם אחר הצהריים של יום רביעי, דוד התפלל על החיים. אבל בהגיע עשרת ימי תשובה, זהו הזמן שבו הנושא הזה דחוף ביותר, וצריך אם כן לבקש על זה מכל הלב. "אֵי אֵי אֵי! כתבנו בספר החיים!" ואם תצליח להזיל כמה דמעות, אם תוכל לבכות, עוד יותר טוב. "שערי דמעות לא ננעלו" (בבא מציעא נט, א). אם אפשר זה חשוב. אז מה אם חברך לספסל חושב שאתה מגזים? שיחשוב! אתה צריך לקחת את הדברים ברצינות! אתה כמו עני העומד בפתח ומתחנן: "אנא, ה', כתוב אותי בספר החיים".

החותך חיים

מי שאינו מתחנן, מי שלא בוכה, זאת אומרת אחד משני דברים. יתכן שלא אכפת לו לחיות - הוא לא "חפץ חיים". אך יתכן שכן אכפת לו, אלא שהוא סבור שזה יגיע בכל מקרה. כך הרי קרה בשנה שעברה, אז כך יקרה גם השנה. הוא חושב שזה יגיע באמצעות נטילת ויטמינים, באמצעות ג'וגינג. ובכן, אתם יודעים שיש אדם שחיבר ספר על כל הנושא של ג'וגינג ואיך שזה מועיל לחיים - והאיש מת באמצע הג'וגינג. אז מי שחושב שהחיים יגיעו ממקורות אחרים, טועה טעות חמורה. זועקים אנו אפוא אל המלך: "תְּחִי נַפְשִׁי" - אני רוצה לחיות! בקש חיים מה' בכל כוחך! "ריבונו של עולם, אני יודע שאתה הכתובת היחידה! אתה, ה', הוא זה שמעניק חיים, ולכן אני קורא אליך בזעקה".

תפילות בגיבוי מעשים

אבל לא מספיק רק להתפלל אל ה' שיתן לנו חיים. כי בקשה כנה פירושו של דבר שהמעשים שלך תואמים את הבקשה הזו - כלומר, אתה עושה פעולות משמרות-חיים. אחרת, אינך קורא אל ה' באמת. "קְרֹב ה' לְכָל קֹרְאֵיו" (שם קמה, יח) - מתי ה' קרוב לאלו שקוראים אליו? מתי הוא שומע את תפילותיך? "לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת" - רק אם תקרא אליו באמת. התפילה חייבת להיות מגובה במעשים. יהודי שמכניס את עצמו לסכנה וחוצה כביש סואן בריצה - הוא רוצה להגיע לתפילה בזמן, כדי שיוכל לבקש על חיים - האיש הזה כבר הוכיח שהוא לא כנה. אדם שנוהג בחוסר זהירות, אינו בכלל "אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת". זה לא אמיתי.

יהודי שמעשן וטוען שהוא רוצה לחיות - והוא גם מתפלל על כך - הוא לא רציני. וגם אם הוא יטען: "בוודאי שאני רוצה לחיות", זה לא מספיק. כי לא מספיק לומר את זה - צריך גם להפסיק לעשן. אחרת, לא באמת אכפת לך; העובדה שאתה מעשן מוכיחה שלא אכפת לך לחיות.

ה' אומר: "תראה, אתה מחזיק חפיסת סיגריות שעליה מודפסת בבירור אזהרה ממשרד הבריאות שהעישון הוא מסוכן, שהוא גורם למחלת הסרטן, הוא גורם לעוד כל מיני מחלות, ואתה מתעלם מזה וממשיך לעשן - אז מה אתה רוצה שאני אעשה בשבילך? אתה לא רציני; אתה לא חפץ חיים".

תשוקה אמיתית

אז גם אם אנחנו מבקשים חיים כל הזמן, הרי שאם אנחנו לוקחים סיכונים בכל הנוגע לחיינו, כנות בקשתנו נתונה בספק גדול. חובה לגבות את רצוננו לחיות - בפעולות המוכיחות שאנחנו רוצים לחיות, בדאגה נכונה לשלומנו.

כשרבי ישראל סלנטר זיע"א היה חולה הוא נסע לפרופסור בעיר קניגסברג שבגרמניה. מאוחר יותר סיפר הפרופסור למישהו שמבין אלפי הפציינטיים שלו, אין ולו אחד שממלא אחר הוראותיו כמו הרב הזה. האין זה דבר מדהים? רבי ישראל סלנטר דקדק יותר מכל אחד אחר למלא את הוראות הרופא במלואם. ומדוע? כי כשהוא ביקש חיים, הוא באמת התכוון לזה, ולכן הוא עשה כל מה שנחוץ כדי להישאר בחיים.

בטיחות לפני הכל

נמצא שבכלל "כתבנו בספר החיים" זה להקשיב למה שהתורה אומרת לנו בנושא של שמירת הנפש: "וְלֹא תִשְׁמְעוּ דְּמַיִם בְּבִיתְכֶּם" (דברים כב, ח) - אסור לעשות שום דבר שעלול להוביל לדם להישפך. חובה לנקוט בכל אמצעי זהירות על מנת שלא יתרחשו שום תאונות בביתך.

כמו שאומרת הגמרא על פסוק זה: "שלא יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו" (בבא קמא מו, א). אם יש לכם סולם רעוע בבית, אז היום בערב כשתגיעו הביתה, קחו פטיש ותשברו אותו. תוציאו אותו עם האשפה, ומחר תלכו לקנות סולם חדש.

אם על המדרגות מונחים חפצים שעשויים לגרום למישהו להיתקל בהם ולהחליק, גם זה בכלל סולם רעוע. חוטי חשמל ישנים ובלויים - היפטר מהם תכף ומיד. הזמינו חשמלאי! אל תיקחו שום סיכון! להיות חפץ בחיים פירושו לא לקחת שום סיכונים, ולנקוט בכל אמצעי הזהירות שלא תפרוץ שרפה. פירושו לא לצאת אל הקור בלי

תכלית הבריאה ואושר החיים

מהרה"ג ר' אביגדור מילר זצ"ל

ספרו של הרב זצ"ל שחולל מהפך בחייהם של רבים
להשיג כעת ברשת חנויות אור החיים

מעיל. לא לשבת מול מאוורר, ולהצטנן כתוצאה ממשב הרוח החזק. אחרת, איננו חפצים בחיים.

אותם צעירים שאוהבים לנסוע בכבישים המהירים בחוסר זהירות - לא אכפת להם. אם היה אכפת להם לא היו נוסעים במהירות מופרזת. מי שבאמת מתכוון לכך כשהוא אומר "כתבנו בספר החיים", אינו לוקח שום סיכונים בנהיגה. הוא חוגר חגורת בטיחות ברכב. הוא חוצה את הכביש בזהירות יתירה. חובה להסתכל לשני הכיוונים לפני שחוצים. מפסידים דקה וחוסכים חיים.

חורף של בטיחות

ויש דברים נוספים. אני יודע שלא תקשיבו לי - אתם חושבים שאני מפריז על המידה - אבל אני אומר את הדברים אף על פי כן. יהודי שהוא רציני בבקשו על החיים בחודש תשרי, לא ילך לעשות סקי בבוא חודש טבת.

"נו, הרב מילר", אומרים לי אנשים, "אתה מגזים. סקי זה לא באמת מסוכן. כל חורף אני עושה סקי, ועוד לא קרה לי שום דבר". נכון, לא כולם נהרגים. זה כמו אותו אדם שיושב על אדן החלון בקומה שלישית, ומגנקה את חלונו. "אדוני, זה מסוכן מה שאתה עושה!" צועק לו מאן דהו.

"עד עכשיו לא נהרגתי", הוא עונה. באמת טענה טובה. הוא מעולם לא נהרג; הוא רוצה שזה יקרה כמה וכמה פעמים לפני שהוא ישתכנע.

אתם יודעים, בעיר ניו יורק ישנה הוראה שבכל בית יהיו יציאות חירום תקניות. לשם מה? כדי שבמקרה של שריפה ניתן יהיה לברוח מהבית. אבל כמה זה כבר שכיח שפורצת שרפה? יתכן רחוב שבו מתגוררים אנשים כבר שנים רבות, שלא הייתה בו ולו שרפה אחת. האם אין זה מופרז לחשוש לדבר כזה?

והתשובה היא שגם השוטרים המנהלים את העיר ניו יורק מבינים שאם פעם בכמה רחובות ישנה שרפה, זה מלמד אותנו שעלינו להדק את הוראות בטיחות האש בכל מקום. לא מחכים עד שזה יקרה בכל בית. החיים חשובים מדי.

השכל הישר

ולכן העובדה שכל כך הרבה אנשים הפכו לנכים בעקבות סקי, אמורה להוות סיבה מספקת עבור בעלי השכל הישר להימנע מפעילות זו. גם העובדה שמספר צוללני 'סקובה' נשארו במצולות אמורה להספיק עבור כולם להימנע מזה. העובדה שקבוצה של נערות יצאה לטיול של טיפוס הרים, ואחת הנערות נפלה, פירושה שטיפוס הרים הוא עיסוק מסוכן. היא נזקקה לשנים-עשר ניתוחים עד להחלמתה. עלינו להימנע אפוא מללכת למקומות מסוכנים. זה נכלל בבקשה על החיים!

אז הקבלה הראשונה שלנו לשנה הקרובה צריכה להיות: "ה', תן לי שנה נוספת של חיים, ואני אשמור על חיי. אני אזהר יותר מאשר בשנה שעברה. אני אטפל היטב במתנה שנתת לי". זו התשובה הראשונה!

ובכל פעם שאנחנו חושבים על כך, בכל פעם שאנחנו נוהגים בזהירות בחיינו, זה חלק מהתפילה שלנו. כך אנחנו מגבים את תפילתנו: "ה', אתה רואה - אני רוצה לחיות! אני חפץ חיים!"

ב' - חפצים בחיי הנצח

חיים של סנאי

אך כאשר אנו עוסקים בנושא הזה של בקשה על החיים, עלינו להבין אותו בצורה הרבה יותר מעמיקה מכפי שהעולם שבחוץ מסתכל על החיים - לנשום, לתפקד, לאכול שלוש ארוחות ביום. כמובן שכל אלו חשובים, כי בלעדיהם אין על מה לדבר; אבל אם אנחנו רוצים לקחת ברצינות את תפילותינו לעוד שנה של חיים, עלינו להבין את החיים כהקדמה לחיים עתידיים, להוויה אדירה - לחיי הנצח.

כי הלא גם סנאים רוצים לחיות. אבל לחיות כמו סנאי, כלומר להמשיך ולהתקיים ותו לא - לזה לא ייקרא חיים. כי להם אין למה לצפות אחרי המוות. הם יהפכו לאגוזים, לעצים. הם ירדו אל האדמה ויסייעו בזיבולה על מנת שעצים נוספים יוכלו לצמוח במקומות שבו שוטטו סנאים בעבר. זה סופו של הסנאי.

חיים של יהודי

אבל אצלנו זה לא כך. אנחנו חיים בעולם הזה, אבל זו רק ההתחלה. כי אחרי מאה ועשרים כאשר יקברו את הגוף באדמה, אנחנו ממשיכים לחיות. ולכן כאשר אנו אומרים: "כתבנו בספר החיים", הכוונה לשני העולמות; אנחנו רוצים להיכתב לחיים בעולם הזה כדי להתכונן לעולם הבא. זו הסיבה שאנחנו רוצים לחיות. זה מה שמעניק לחיים את משמעותם - אחרת, אלו הם חיים של סנאי. אלו לא חיים ששווה לחיות אותם.

זהו שאמרו חז"ל: "יפה שעה אחת של תשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא" - דקה אחת של לחיות נכון ולחשוב נכון, לעשות מעשים נכונים בעולם הזה, עדיפה אפילו מהעולם הבא. כי הדקה הזאת עתידה להביא לך תועלת לנצח נצחים. לכן יהודי שנפטר חלילה קודם זמנו והולך לעולם הבא, אף על פי שהוא צדיק

והוא יקבל שכר גדול שם למעלה, הוא מצטער על העובדה שהוא לא זכה לעוד הזדמנויות בעולם הזה. יהיה לו צער, צער גדול, מהעובדה שהוא נפטר קודם זמנו.

אף פעם לא מספיק

וגם מי שלא נפטר קודם זמנו. איך הגיב משה רבינו כאשר בגיל מאה ועשרים הודיע לו הקב"ה שהוא עומד להיפטר? האם הוא אמר: "נו טוב, חייתי מספיק. מאה ועשרים שנה. למה כבר אפשר לצפות?"

לא, הוא לא אמר כך. "וְאֶתְחַנֵּן!" הוא התנגד למות כפי שאיש מעולם לא התנגד. המדרש אומר שמשה רבינו הסתובב והתפלל ובכה והתנגד: "זכרני לחיים! כתבני בספר החיים!" שוב ושוב הוא התפלל על זה.

זה מוזר - זה נשמע כאילו הוא עומד להיפטר בדמי ימיו. וכי משה לא ידע אודות הגדולה המצפה לו בעולם הבא?

והתשובה היא, שמשה רבינו ידע היטב, הוא ידע יותר ממה שאנחנו יודעים, ודוקא בגלל זה הוא רצה להמשיך לחיות יותר מכפי שאנחנו רוצים.

זו האמת - אלו שאכפת להם יותר מהעולם הבא, מעריכים יותר את העולם הזה. ברור שמי שידע שאפשר להשיג דברים שישארו לנצח, רוצה להמשיך ולחיות. ככל שחיים יותר, כך יש יותר הזדמנויות להגיע לעולם הבא עם רכוש רב יותר. וככל שהרכוש שמגיעים איתו גדול יותר, כך מתעצמת השמחה הנצחית שאותה נחווה.

דמעת הצדיקים

אני זוכר שכאשר הגר"א קוטלר צ"ל שכב על ערש דווי, הוא בכה. הוא אמר: "ריבונו של עולם, תן לי לחיות! יש עוד כל כך הרבה שאני יכול להספיק בעולם הזה!" הוא בכה.

גם הגאון מוילנא בכה. היה זה בחול המועד סוכות. כשהביאו לו לולב ואתרוג כדי ליטול בפעם האחרונה, כשהוא על ערש דווי, הוא מירר בבכי. "זו הפעם האחרונה שבה אוכל ליטול לולב ואתרוג". הוא פרץ בבכי. זה היה כל עושרו בחיים, וכעת זה מגיע לסימו!

אז נכון שלהיות "חפץ חיים" פירושו לרצות לחיות חיים כפשוטו - לרצות להיות בריאים; לרצות לתפקד בצורה נורמלית; אבל חשוב עד מאוד שתפילותינו יהיו תמיד עם המחשבה ש"העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא" - צריך להתייחס לעולם הזה רק כפרוזדור המוביל אל העולם הבא.

אז למה אני רוצה להיכתב בספר החיים? "התקן עצמך בפרוזדור כדי שתיכנס

לטרקלין" - כדי שתהיה לי הזדמנות להכין את עצמי בפרוזדור לקראת הטרקלין.

ערך הזמן

אז כדי להיות ראוי להיכתב לחיים, צריך להיות אדם שמבין את ערך החיים; לייקר את השעות והדקות. סיפרתי לכם פעם את הסיפור הבא: פעם ראה בנו של הגר"א את אביו ביום הכיפורים כשראשו מכוסה בטלית והוא מתוודה. כשאומרים "על חטא" לא אומרים רק את מה שמודפס במחזור. כל אחד צריך להוסיף את חטאיו הפרטיים. צריך להוסיף בין השורות את כל מה שזוכרים. התחצפת לאמך כשהיית נער - תזכיר את זה. התחצפת לרבר, עברת עבירה כזו או אחרת - תכניס את זה ל"על חטא", כשאומרים וידוי.

הבן ביקש אפוא לשמוע אילו עבירות יש לאביו? אצלנו - לא כדאי שבנינו ינהגו כך, אבל הוא חשב שדי בטוח להקשיב לעבירות של אביו. הוא הכניס את ראשו אל מתחת לטלית, וראה שאביו בוכה בכי תמרורים; הוא בכה על כך שפעם אחת הוא בזבז חמש דקות. איני יודע איך הוא עשה זאת, אבל הוא בכה; בכה על כך שבזבז מתנה שכזו - חמש דקות של חיים.

אוהב ימים

אז "מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים"? מי באמת חפץ בחיים? "אֲהֵב יָמִים לְרְאוֹת טוֹב" - זה שאוהב את הימים שלו. כל יום הוא יקר-ערך. הוא מונה כל יום. בלילה, כשהוא הולך לישון, הוא חושב על היום שלו: "מה עשיתי היום? מה הרווחתי היום?" הוא קם בבוקר וחושב: "אני לא אבזבז את היום הזה. אני אשמור על כל דקה ממנו. אני אחשוב על הקב"ה. אני אחשוב בתפילה. אחייך לאנשים. אם יש לי כמה דקות אפתח את הגמרא".

אני רוצה להגיד לכם משהו; אם אתם שאפתנים, אם תנצלו את הרגעים הפנויים שלכם, תוכלו ללמוד מסכת שלמה בדקות הספורות הללו. הכינו לכם גמרא, ובכל פעם שיש לכם כמה דקות, למדו את המסכת הזו. אם הבנתם טוב - מצוין. אם לא - סמנו בצד עם עפרון כדי שתוכלו לחזור שוב פעם אחרת ולחשוב על זה עוד. אתם תופתעו לגלות כמה אפשר להספיק בזמנים הללו, שאצל אחרים הולכים לאיבוד.

חיים אמיתיים

וחובה לעשות כן! אחרת, כל תפילותינו - "כתבנו בספר חיים! זכרנו לחיים!" - הם דיבורים בעלמא; אלו פטפוטי סרק נטולי-מחשבה. "זכרנו לחיים"?! על איזה סוג חיים אתה מדבר? לשבת על הספה ולקרוא עיתונים, עיתונים חרדיים?

“זכרנו לחיים” כדי שתוכל לעמוד באחורי בית הכנסת ולדבר דברים בטלים? כדי שאחרי התפילה בשבת בבוקר תוכל לרוץ לקידוש ההוא, לבר מצוה הזה, לבר מצוה ההוא, לאויפרוף ההוא? “כתבנו בספר החיים” שתוכל לשבת עד השעה שתיים בצהריים ולאכול ולהלעיט את עצמך ולבזבז זמן? או כדי שנוכל להתלבש בפיג'מה בשבת בצהריים ולהיכנס למיטה, ולצאת ממנה רק לפני מנחה? אתה מתאבד. זה “לא תרצח”. אתה רוצח. אתה רוצח את עצמך על לא כלום. “לא תרצח” פירושו אל תבזבז את החיים. ומהם החיים? החיים הם הזדמנות לקנות ולהשיג עבור העולם הבא!

חיים מבוזבזים

אז מי שביום החופשי שלו מסתובב ברכב ומחפש משהו מעניין, פירושו של דבר שהוא לא מבין מה זה חיים. “לזה התכוונת כשהתחננת בפני שאכתוב אותך לחיים?” אומר ה’. “כדי לשבת מאחורי ההגה ולהסתובב ברכב רק כדי לטייל לאיזה שהוא מקום? סתם כך, לשם הנאה? לשם בילוי?” יש אנשים שבמוצאי שבתות הארוכים נוסעים לבקר קרובי משפחה. הם יושבים בסלון ומפטפטים ומפטפטים ומפטפטים. בשביל מה? לבזבז חלק מהחיים על כלום? אתה יודע כמה גדלות, כמה חסד, כמה דעת ה’, אפשר להשיג במוצאי שבת? אבל הוא יושב ומעביר את הזמן עם בן-הדוד ג’ייק. האיש הזה רוצח – אין כל ספק בכך. נמצא שכאשר אנחנו מתפללים “כתבנו”, נכללת בזה הבנה, התחייבות. השנה לא אבזבז את מוצאי השבתות בביקורים אצל קרובי משפחה. לא אשאר ער עד אחד בלילה ואקרא עיתון ואפצח פיצוחים. לא אלך לאויפרוף של בן-הדוד השני. שכח מקרובי משפחה. יש קרוב משפחה אחד שעליך לבקרו – וזה אתה בעצמך! זו לא אנוכיות, כי החיים נועדו אך ורק כדי לעשות מעצמך משהו.

כותבים לנצח

זו המשמעות האמיתית של “כתבנו בספר החיים”. זו הבטחה, התחייבות: “ריבוננו של עולם, כתוב אותי בספר החיים, ואני אכתוב בעצמי ספר חדש של עלייה והשגת השלמות”. כמו שכותב החובות הלבבות (שער חשבון הנפש פ”ג, החשבון ה”א): “הימים מגילות” – החיים הם כמו מגילה, וכל יום הוא דף חדש במגילה הזו שעליה אפשר לכתוב. “כתבו בהם מה שתחפצו שיזכר לכם”. שנה חדשה של חיים פירושה ספר חדש; חלק, נקי, טרי. אה! כמה מזמין, כמה מושך. זוכר איך כשהיית בחיידר, אמא קנתה לך מחברת חדשה. כשהכנסת את המחברת לתיק היית נחוש בדעתך: “אני אשמור על המחברת הזו נקייה ומסודרת.

אני אכתוב בה בצורה מסודרת". גם אם בסוף השנה היא לא נראתה בדיוק כך, אבל בתחילת השנה היית מלא בשאיפות: "אני אהפוך את המחברת הזו לטובה ביותר שהייתה אי פעם".

אלו הן המחשבות שצריכות ללוות אותנו תדיר, כי על זה אנחנו מבקשים כעת בתפילותינו. "ריבונו של עולם, תן לי מגילה חדשה לשנה הקרובה. תן לי הזדמנות נוספת, ואכתוב בה את הדברים הנפלאים ביותר".

לכתוב יום אחרי יום

אתה קם בבוקר ומזכיר לעצמך שזו התחלה של דף חדש במגילה. ואתה תשתדל להיות במיטבך, כי משעת בוקר מוקדמת אתה כבר כותב. אתה פותח את העיניים ואומר: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך". זו התחלה טובה לדף של היום.

ואז תשפוך מים על ידיך שלוש פעמים כמו כהן העומד לשרת את ה', שצריך ליטול ידיו. הנה עוד התחלה טובה לכתוב במגילה. ולפי שתיכנס למטבח תחשוב: "האם כעת אכתוב משהו שלא ארצה שייזכר לי, שרבותי עם אמי על הבוקר? את זה אני לא רוצה". אז תמחק את זה עוד לפני שזה נכתב. תגיד 'בוקר טוב' לאמך, ועוד מילים נעימות.

וכך, במהלך היום, שלב אחרי שלב, אתה ממשיך לכתוב דברים טובים. אתה פוגש אנשים ובא עמם במגע - חייך אליהם. תן לאנשים הרגשה טובה כל היום. תלמד תורה, תתפלל בכוונה. בכל ברכה אתה רושם בספר. כל פעם שאתה אומר את המילה 'אתה', חשוב על כך שאתה עומד לפני המלך.

ובסוף היום, פתח את המגילה שלך. "אה, אני גאה במגילה שלי. איזו מגילה יפה כתבתי היום". זה נקרא לחיות! זהו איש שלבקשתו "כתבנו בספר החיים" היתה משמעות.

ג' - חפצים בקדושת החיים

גוף בהשאלה

וכעת אנחנו מגיעים להתבוננות נוספת שעלינו לכלול בתפילותינו, רעיון נוסף שצריך להיות במחשבותינו בבואנו לבקש מה' שנה נוספת של חיים. כאשר אנחנו מבקשים חיים, עלינו לזכור שאיננו מבקשים רק על איזה מושג עמום, על חיים במובן

הכללי - אנחנו מבקשים על גוף של בשר ודם. "כתבנו בספר החיים" פירושו שאנחנו רוצים שה' ישאיל לנו את הגוף שלנו לשנה נוספת.

זוהי משאלתנו כעת, שהוא ישאיל לנו שוב את הגוף. "אנא ה'! אני עוד לא רוצה להחזיר את גופי. השאל לי שוב את הראש, העיניים והפה. השאל לי גופי ואת רגלי. השאל לי את הבטן. השאל לי את כל האיברים לשנה נוספת."

תנאי ההשאלה

נניח ושאלת רכב משכנך, והחזרת לו אותו עם כמה 'דפיקות'. היית אמור לשמור על הרכב במצב מצוין, אבל לא עמדת בציפיות. וכעת אתה חוזר אליו ושוב מבקש שישאיל לך את הרכב. כעת הוא כבר שוקל את הנושא. הוא לא בטוח שהוא מעוניין להשאיל לך. אתה חייב להבטיח לו שהפעם אתה תשמור על הרכב.

אנחנו מבקשים מהקב"ה שיתן לנו שוב את הגוף, והוא אומר: "מה אתה תעשה עם הגוף הזה?"

שאלה טובה. אנחנו מנסים לחשוב. לא קלטנו שאנחנו רק שואלים, ושיש תנאים להשאלה הזו. אבל זו האמת הפשוטה - אנחנו באים ומבקשים ממנו גוף, והוא רוצה לדעת מה יהיה עם הגוף הזה. "אתה רוצה גוף בריא ומתפקד, על כל חלקיו ופרטיו? איך הוא יראה בעוד שנה מעכשיו?"

תנאים קדושים

הבה נבטיח אפוא לה' שאנחנו נעשה עם הגוף את מה שהוא רוצה שנעשה, הוי אומר: נקדש אותו. צריך להבין שחלק מתפקידנו בחיים - זה לא כל התפקיד, אבל זהו חלק חשוב ממנו - הוא לעשות משהו מהגוף שלנו. זה מה שה' דורש מאיתנו; שניקח את הגוף שלנו - שאינו אלא חומרים וכימיקלים - ונקדש אותם; נשנה אותם, נרומם אותם.

זהו מושג מטפיזי, אך שווה להבין אותו. הרי מה זה בן אדם בסך הכל? אנחנו עשויים מכימיקלים. אנחנו בנויים מ-70% מים וקצת כימיקלים. אנחנו עשויים ממימן וחמצן. וגם קצת חנקן - זהו אחד המרכיבים המרכזיים בבשר. וגם פחמן, סידן וזרחן. כל החומרים הללו ועוד כמה. את כל אלה חיבר הקב"ה יחד על ידי תרכובות כימיות מסוימות כדי ליצור גוף שאותו אנחנו מקבלים בהשאלה ממנו. והתנאי הוא שניקח את גוש החימר הזה ונהפוך אותו למשהו קדוש לפני שנחזיר אותו.

אנחנו לא מדברים על הנשמה! הנשמה בוודאי מתקדשת, אבל עלינו להבין שהגוף גם הוא נהיה קדוש. כפי שהתחולל שינוי שהפך את החמצן והפחמן והחנקן לישות אחרת לחלוטין, לגוף גשמי, כעת נוסף בו משהו חדש, והיא - הרוחניות של המצוה.

קדושת המצוה נכנסת לחומרים הללו ומרוממת ומקדשת אותם.

הגוף הנצחי

ומסיבה זו, נשמתו של האדם וגופו ישובו ויתאחדו לעתיד לבוא. הגוף היהודי אינו רק יסודות כימיים, וגם כאשר הגוף מתכלה בקבר לאחר מאה ועשרים, הוא אינו הולך לאיבוד. זהו אחד הלימודים הגדולים שלימדה אותנו התורה: "ונאמן אתה להחיות מתים". בהגיע הזמן, ה' יאסוף את כל האטומים שמהם היה מורכב הגוף המקורי ויבנה אותם מחדש, במהדורה חדשה ומשופרת.

זהו אחד מעיקרי התורה, והוא מבוסס על הרעיון שלא רק שהנשמה היא בלתי ניתנת לכיליון אלא אף הגוף - אם הטביעו בו את הרכיבים הרוחניים הנכונים - הינו נצחי.

אך זאת בתנאי שאתה מפעיל בו את השינוי הזה. כשיהודי מקיים מצוות, נוצר אצלו שינוי כימי - אפשר לקרוא לזה 'שינוי כימי', 'שינוי רעיוני', 'שינוי רוחני' - אפשר לקרוא לזה מה שרוצים, אבל יש כאן שינוי ממשי בגוף. זה גורם לגוף להיות נצחי, כי מעתה הכימיקלים שמהם מורכב הגוף אינם כימיקלים גרידא - הרוחניות והנצחיות נמזגו אל תוכם.

צדקה קדושה

זה נכלל בסיפור יוצא-הדופן המובא בגמרא (כתובות סז, ב) אודות מר עוקבא שנהג לתת צדקה לעני מסוים שדר בשכונתו, אך עשה זאת באופן שמקבל הצדקה לא ידע שהוא זה שנותן לו. הוא לא רצה לבייש את האיש, ולכן הוא תמיד דאג לעשות את זה באופן נסתר. לפעמים הוא היה יוצא יחד עם אשתו כדי לא לעורר חשד, וכך היה מעביר את הכסף בהחבא - דוחף אותו בחריץ שמתחת לדלת, ובורח.

יום אחד החליט העני שהוא רוצה לגלות מיהו האיש שנותן לו צדקה בסתר, ולכן הוא הסתתר מאחורי דלת ביתו, וכשראה איש ואשה מתקרבים בחסות החשיכה ודוחפים כסף אל החריץ שמתחת לדלת, הוא ניגש כדי לבדוק מי זה. אך מר עוקבא ורעייתו לא רצו לביישו, ולכן החלו לברוח. האיש, שהיה עקשן, רדף אחריהם, ומר עוקבא ואשתו לא מצאו מקום מסתור עד שראו תנור לוהט שזה עתה כבה אש. הם מיהרו להיכנס, וסגרו אחריהם את הדלת כדי שלא יבחינו בהם.

רגליים קדושות

אך קרקע התנור היתה חמה מאוד, וכפות רגליו של מר עוקבא נכוו מהחום. אשתו אמרה לו אפוא: "עמוד על גבי הרגליים שלי" - וכך המשיכו להסתתר, בתוך התנור

הלוהט, כשמר עוקבא עומד על גבי רגלי אשתו וכך לא נגעו ברצפה החמה. הגמרא אומרת שמר עוקבא חש חלישות הדעת. זה עתה ראה שאשתו זכתה לשמירה עליונה יותר מכפי שזכה הוא - רגליה לא נכוו מהתנור הלוהט, בעוד שרגליו כן נכוו. הדבר גרם לו אפוא דכדוך. כנראה שיש בו איזה פגם. אך אשתו אמרה לו: "אין בך כל פגם. אלא שרגלי קדושות בקדושה יתירה, שכן עניים רעבים באים לביתנו כל הזמן כדי לבקש צדקה, ואני עסוקה כל היום בדאגה להם. כל היום אני הולכת הלוך-חזור למטבת, הלוך-חזור, הלוך-חזור, כדי להגיש להם מזון. אמנם אני עושה את זה בכסף שלך - זו המצוה שלך - אבל אני עושה בגופי יותר ממה שאתה עושה בגופך. ולכן השינוי שהתחולל בגופי גדול יותר מהשינוי שהתחולל בגופך".

החתן הקדוש

למדנו מכאן שעל ידי קיום המצוה לא רק שיש שכר בעולם הבא, ואפילו לא רק שהנשמה שלנו משתנית - הגוף בעצמו עובר שינוי מהותי! וזהו הטעם למה שאמרו בגמרא (קידושין מא, א): "מצוה בו יותר מבשלוחו" - אדם שמוטלת עליו מצוה, מוטב שיקיים אותה בעצמו מאשר שיקיימה באמצעות שליח. לדוגמא, נניח ואתה מתחתן, אבל אתה מדי עסוק בשביל להגיע לחתונה. אתה מחליט אפוא להישאר בבית ולשלוח שליח שיעשה זאת במקומך. מצד הדין זה תקין לחלוטין. אפשר לשלוח שליח שיעמוד מתחת לחופה ויאמר לכלה: "הרי את מקודשת לר' פלוני אלמוני ששלח אותי, בטבעת זו, כדת משה וישראל". וגם הכלה, כשנודע לה שהחתן לא מתכוון להגיע לחתונה, מחליטה אף היא להעדר. היא רוצה לטייל איתו, וכך - החתן והכלה פוסעים בנחת בטיילת, בעוד השליח שלו והשליח שלה הם אלו שמשתתפים בטקס. השליח שלו נותן לשליח שלה את הטבעת, ואומר: "הרי זו ששלחה אותך מקודשת לזה ששלח אותי בטבעת זו, כדת משה וישראל". אלו הם קידושין גמורים, ואין בהם שום פקפוק. אבל הגמרא ממליצה שהם כן יהיו נוכחים, כי "מצוה בו יותר מבשלוחו". ומדוע? כי כשאדם מקיים מצוה בגופו, היא מקדשת אותו. ככל שגופו יותר מעורב במצוה, כך מתעצמת הקדושה שבה מתקדש הגוף.

היד הקדושה

זהו שאנו אומרים לפני קיום המצוה: "אשר קדשנו במצוותיו" - היינו, הגוף מתקדש על ידי מעשה המצוה. לדוגמא, יהודי עובר לדירה חדשה, וכעת עליו לקבוע

מזוזות. הוא יכול להזמין בעל מקצוע - זה הגיוני. אפשר להזמין נגר שיעשה עבודה מקצועית ונקיה.

אבל אם שמעת את השיחה הזו, אתה תחליט לעשות זאת בעצמך. למה? כי לפני קביעת המזוזה אתה תברך "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לקבוע מזוזה" - היד שדופקת את המסמרים למשקוף מתרוממת. היא משתנה. היא מתקדשת.

זוהי נקודה חשובה מאוד, שהרוב מעולם לא חשבו עליה. כל מצוה שאדם יכול לעשותה בעצמו תחולל שינוי, לא רק בנשמתו, לא רק שזה ישנה את השכליות שלו, אלא זה ישנה את הווייתו הגשמית. כשיהודי מניח תפילין ומתעטף בציצית ואוכל כשר ומתלבש בצניעות, גופו הופך להיות נצחי. ללא מחשבה מיוחדת, ללא כוונה כלל וכלל, עצם קיום שורת הדין הטכנית, משנה את האדם. הוא מחדיר אל גופו תכונה נצחית.

השבת מקדשת את הגוף

כאשר אנחנו מבקשים אפוא על החיים, אנחנו מבקשים לקבל את ההזדמנות לקדש את גופנו. אומרים לנו לקב"ה: "ריבונו של עולם, בשנה הבאה עלינו לטובה אני אקדש את גופי, כמה שאוכל. אנא, השאל לי שוב את הגוף כדי שאוכל לחיות עוד חמישים וכמה שבתות. אני אשמור שבת על פרטיה ודקדוקיה; ידי, רגלי ופי ישמרו שבת, וכך אקדש את עצמי".

זוהי עובדה - מדי שבת, מתחולל שינוי בגשמיות שלנו, ונוספת לה קדושה שאינה מתפוגגת. זו הסיבה שיהודי זקן הוא קדוש יותר מיהודי צעיר - כי הוא שמר יותר שבתות. הקדושה הולכת ומתווספת בכל פעם. היא לא הולכת לאיבוד. גם מי שישב על הספה במשך כל השבת ולא עשה דבר, התקדש על ידי עצם שמירת השבת. גופו אינו אותו גוף כפי שהיה.

הבקשה שלנו

אומרים לנו אפוא לה: "אנא, החזר לי את גופי בשנה הבאה עלינו לטובה, ואני אעשה את שלי. אדאג שלא יכנס אל גופי שום דבר שאינו ראוי. אקפיד לאכול אך ורק מוצרים שהם בהכשר בר-סמכא. אשתמש בעיני כדי לראות רק דברים טובים - אסתכל תמיד בגמרא - והפה, הלשון, יישמשו אך ורק למילים טובות. האוזניים, הרגליים, הידיים - יישמשו רק למצוות. אני אקדש בלי נדר את כל פרטי החיים שתשוב ותשאל לי".

וזו אחת הטענות שעמן אננו ניגשים אל ה' כדי לבקש חיים. "ריבונו של עולם",

אנחנו אומרים, "כתבנו בספר החיים! אנא הענק לגופנו שנה נוספת. לא רק שנקפיד על בטיחות במובן הגשמי, אלא שנעשה בגוף שימוש עבור הנצחיות, עבור 'יפה שעה אחת בעולם הזה'. ואחת הדרכים שנעשה זאת היא על יד שנקדש את הגוף שנתת לנו - במהלך השנה נקדש אותו עוד ועוד".

"הו", אומר ה', "זו כבר תשובה גדולה, כפרה גדולה! כי אני רואה שאתם לא רק מבקשים חיים, אתם מבקשים את החיים הטובים ביותר שיתכנו. אתם תהיו עם קדוש? אתם תקדשו את גופכם? זה מה שאני רוצה! אני רואה שאתם רציניים ולכם אתן לכם את גופכם; ולא רק לשנה הזו, אלא לעוד שנים רבות, ארוכות ומאושרות".

בברכת גמר חתימה טובה

בואו נהיה מעשיים

מבקשי חיים

במהלך עשרת ימי תשובה אנחנו מתחננים בפני ה' שיתן לנו שנה של חיים. בקשת החיים שלנו היא בקשה לחיי הנצח, חיים בעולם הזה שתכליתם הכנה לחיי העולם הבא, וקידוש הגוף והפיכתו בכך לדבר נצחי. השבוע, לפחות פעם אחת ביום, ניזהר בלי נדר זהירות יתירה בשעה שאנחנו חוצים את הכביש, ונחשוב על כך שאנחנו חפצים בחיים ולכן נזהרים על החיים. לאחר חציית הכביש נקדיש שלושים שניות כדי לחשוב כיצד נוכל לכוון את החיים שניתנו לנו - לקניית חיי נצח.

להצטרפות לנתינת חסות בעלון תורת אביגדור
נא ליצור קשר: 02-9665295 | ey@torasavigdor.org

אסור ע"פ הלכה לקרוא תכנים פרסומיים של דברי חול בשבת

ישינה
REAL TALK

Do you feel alone in Eretz Yisroel?
Are you struggling with the
nissanos of today's world?

Do you have questions on the
yesodos of yiddishkeit that you
haven't got anyone to ask?

Yesichena
Men - 0593242022
10:00-11:00 pm
Women - 059455259
9:00-10:00 pm
Every day
torasavigdor.org/yesichena
או 059455259

פיקלס
להנות מכל ביש

התחייבות יומית קטנה...
**השפעה
לכל החיים.**

הצטרף לכלל ישראל –
מחזור חדש של חפץ חיים מתחיל
ראש השנה - א' תשרי

רק שחי
דקות ביום

מעשי

בהיר

עברית • ENGLISH • יידיש • FRANÇAIS

0774904113 האזן עכשיו

מי קדם
מחזור סיון מים

**ברי מים מתקדמים
במחירים מיוחדים**

מכירה | התקנה | שירות
טלי : 052-277-5007

BenManage

פנוי לחסות

פנוי לחסות

פנוי לחסות

פנוי לחסות

פנוי לחסות

פנוי לחסות

פנוי לחסות

פנוי לחסות

עם הרב
אביגדור
מילר זצ"ל

שאלות ותשובות

שאל אביר ויגדר זסניך ויאסר לך

שאלה:

מהו הדבר הראשון שמוטל עלינו לתקן לפני יום הכיפורים?

תשובה:

התשובה היא, שהדבר הראשון לתקן הוא את עצמך.
כמובן שתשאל אותי - מהו הדבר הראשון שעלי לתקן ב'עצמי'?
הדבר הראשון שמוטל עלינו לעשות זה לתקן את כל העוולות
שעשינו כלפי אחרים.

דברים אחרים ניתן אולי לתקן במהלך יום הכיפורים בעצמו, אבל
אם יש למישהו קפידה קיימת עליך, צריך להבין שלא יעזור לך שום
דבר. "אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חבריו" (יומא פה, ב).

לכן חשוב כל כך ללמוד לבקש סליחה. ואין לחכות עד יום הכיפורים
עם הארץ לא עושה כך. הוא פוגע באנשים ולעולם אינו חושב
לבקש מהם סליחה. תלמיד חכם, לעומתו, נזהר תמיד שלא לפגוע
באחרים, ואם הוא כן פוגע במאן דהו, הוא ממחר להודות בטעותו
ולבקש מחילה.

לכן כדאי לנו לאמץ לעצמנו הרגל - תמיד לבקש מאחרים סליחה.
צריך לדעת שמדובר במשימה פשוטה, כי רוב בני אדם מוכנים
למחול אם הם רואים שאתה באמת מתחרט על מעשיך; אבל צריך
לבקש. אפילו שיחת טלפון היא דבר ראוי וכדאי. וכדאי לעשות זאת עם
כל מי שבאת עמו במגע, ושיש לך חשש קל שבקלים שאולי נהגת עמו
שלא כשורה באיזו שהיא צורה. זו הדרישה הראשונה שמוטלת עלינו
לפני יום הכיפורים.